

НОТА ПРАВИТЕЛЬСТВА СССР, ВРУЧЕННАЯ ПОСЛАННИКУ ФИНЛЯНДИИ ПО ПОВОДУ
ПРОВОКАЦИОННОГО ОБСТРЕЛА СОВЕТСКИХ ВОЙСК ФИНЛЯНДСКИМИ ВОИНСКИМИ
ЧАСТЯМИ

26 ноября 1939 года

26 ноября вечером Народный Комиссар Иностранных Дел СССР В. М. Молотов принял посланника Финляндии г-на Ирие-Коскинен и вручил ему ноту Правительства СССР по поводу провокационного обстрела советских войск финляндскими воинскими частями, сосредоточенными на Карельском перешейке.

Принимая ноту, г. Ирие-Коскинен заявил, что он немедленно снесется со своим правительством и даст ответ.

Ниже приводится текст ноты.

“Господин посланник!

По сообщению Генерального Штаба Красной Армии сегодня, 26 ноября, в 15 часов 45 минут, наши войска, расположенные на Карельском перешейке у границы Финляндии, около села Майнила, были неожиданно обстреляны с финской территории артиллерийским огнем. Всего было произведено семь орудийных выстрелов, в результате чего убито трое рядовых и один младший командир, ранено семь рядовых и двое из командного состава. Советские войска, имея строгое приказание не поддаваться провокации, воздержались от ответного обстрела.

Советское Правительство, ставя Вас об этом в известность, считает нужным подчеркнуть, что оно уже во время недавних переговоров с г.г. Таннером и Паасикиви указывало на опасность, которую создает сосредоточение большого количества регулярных финляндских войск у самой границы под Ленинградом. Теперь, в связи с фактом провокационного артиллерийского обстрела советских войск с финской территории, Советское Правительство вынуждено констатировать, что сосредоточение финляндских войск под Ленинградом не только создает угрозу для Ленинграда, но и представляет на деле враждебный акт против СССР, уже приведший к нападению на советские войска и к жертвам.

Советское Правительство не намерено раздувать этот возмутительный акт нападения со стороны частей финляндской армии, может быть, плохо управляемых финляндским командованием. Но оно хотело бы, чтобы такие возмутительные факты впредь не имели места.

Ввиду этого Советское Правительство, заявляя решительный протест по поводу случившегося, предлагает финляндскому правительству незамедлительно отвести свои войска подальше от границы на Карельском перешейке — на 20—25 километров, и тем предотвратить возможность повторных провокаций.

Примите, господин посланник, уверения в совершенном к Вам почтении.

Народный Комиссар Иностранных Дел СССР
В. Молотов".

26 ноября 1939 года.

"Известия" № 273 (7043) от 27 ноября 1939 г.

**NOTE OF M. MOLOTOV, COMMISSAR FOR FOREIGN AFFAIRS,
HANDED ON NOVEMBER 26th, 1939, TO M. YRJÖ-KOSKINEN,
FINNISH MINISTER AT MOSCOW.**

Translation.

Monsieur le Ministre,

According to information received from the headquarters of the Red Army, our troops posted on the Carelian Isthmus, in the vicinity of the village of Mainila, were the object to-day, November 26th, at 3.45 p.m., of unexpected artillery fire from Finnish territory. In all, seven cannon-shots were fired, killing three privates and one non-commissioned officer and wounding seven privates and two men belonging to the military command. The Soviet troops, who had strict orders not to allow themselves to be provoked, did not retaliate.

In bringing the foregoing to your knowledge, the Soviet Government consider it desirable to stress the fact that, during the recent negotiations with M. Tanner and M. Paasikivi, they had directed their attention to the danger resulting from the concentration of large regular forces in the immediate proximity of the frontier near Leningrad. In consequence of the provocative firing on Soviet troops from Finnish territory, the Soviet Government are obliged to declare now that the concentration of Finnish troops in the vicinity of Leningrad, not only constitutes a menace to Leningrad, but is, in fact, an act hostile to the U.S.S.R. which has already resulted in aggression against the Soviet troops and caused casualties.

The Government of the U.S.S.R. have no intention of exaggerating the importance of this revolting act committed by troops belonging to the Finnish Army - owing perhaps to a lack of proper guidance on the part of their superiors - but they desire that revolting acts of this nature shall not be committed in future.

In consequence, the Government of the U.S.S.R., while protesting energetically against what has happened, propose that the Finnish Government should, without delay, withdraw their troops on the Carelian Isthmus from the frontier to a distance of 20-25 kilometres, and thus preclude all possibility of a repetition of provocative acts.

[Accept, M. le Ministre, the assurance of my high consideration.

People's Commissar for Foreign Affairs of the USSR V.] Molotov.

November 26th, 1939.

Source: The development of Finnish-Soviet relations during the autumn 1939 in the light of official documents. Publication of the Ministry for Foreign Affairs of Finland. Doc. nr. 23. Suomen Kirja, Helsinki 1940.

Contemporary and officially published Russian and Finnish diplomatic and other documents on [Soviet-Finnish relations 1939-1940](#). Soviet troops crossed the Finnish border along with [aerial strikes](#) on Finnish cities on November 30, 1939.

Mr. H.B. Elliston of the *Christian Science Monitor*, and representing also the *London Observer* tells in his book "Finland Fights", Little, Brown and Co., Boston 1940: "While I was eating in an officer's mess at the frontier I heard a Moscow broadcaster telling the world of Finnish bombardments on precisely that spot ... I arrived back in Helsinki exactly eight hours before the Russian airmen." A

[picture opening](#) from his book.

A "[democratic government](#)" of Finland led by O.W. Kuusinen was set up by the Russians having its residence at the newly conquered township of Terijoki, Dec. 1, 1939.

A Soviet [report](#), Nov. 25, 1939, on Red Army invasion preparations. Red Army political administration, Nov. 1939: Finnish "Swineheads" should be taught a [lesson](#). "Pravda", Nov. 26, 1939: A [clown](#) as the Prime Minister of Finland. The League of Nation's [report](#) on the Soviet-Finnish conflict and [exclusion](#) of Soviet Union from its membership, Dec. 14, 1939.

**ULKOASIAINKOMISSAARI MOLOTOVIN
SUOMEN MOSKOVAN LÄHETTILÄÄLLE YRJÖ-KOSKISELLE
26 PÄIVÄNÄ MARRASKUUTA 1939 OSOITTAMA NOOTTI.**

Suomennos.

Herra Lähettiläs.

Puna-armeijan yleisesikunnan ilmoituksen mukaan meidän joukojamme, jotka ovat sijoitetut Mainilan kylän tienoille, Karjalan kannaksella, ammuttiin tänään 26 p:nä marraskuuta klo 15.45 odottamatta tykkitulella Suomen alueelta. Ammuttiin yhteensä 7 tykinlaukausta, josta seurauksena oli, että 3 sotamiestä ja 1 aliupseeri kuoli sekä 7 sotilasta ja 2 päälystöön kuuluva henkilöä haavoittui. Neuvostojoukot, joilla oli ankara käsky olla antautumatta provokatioon, pidättätyivät vasta-ammunnasta.

Neuvostohallitus saattaa tämän tiedoksenne ja katsoo tarpeelliseksi tähdentää, että Teidän herrojen Tannerin ja Paasikiven kanssa hiljattain käytyjen neuvottelujen aikana neuvostohallitus huomautti vaarasta, jonka lukuisten vakinaisten joukkojen keskittäminen rajan välittömään läheisyyteen Pietarin luona aiheuttaa. Suomen alueelta tapahtuneen provosoivan ja neuvostojoukkoihin kohdistuneen tykistöammunnan johdosta neuvostohallitus on pakotettu nyt toteamaan, että suomalaisten joukkojen keskittäminen Pietarin läheisyyteen ei ainoastaan muodosta uhkaa Pietarille, vaan itse asiassa on Neuvostoliittoa vastaan vihamielinen teko, joka jo on johtanut hyökkäykseen neuvostojoukkoja vastaan ja aiheuttanut uhreja.

Neuvostohallituksen tarkoituksesta ei ole paisuttaa tätä, päälystön mahdollisesti huonosti johtamien Suomen armeijan joukko-osastojen taholta suoritettua inhoittavaa hyökkäystoimenpidettä, mutta se haluaisi, ettei tällaisia inhoittavia tekoja vastedes tapahtuisi.

Tämän johdosta neuvostohallitus, esittäen jyrkän vastalauseen tapahtuneen johdosta, ehdottaa, että Suomen hallitus viipymättä siirtää joukkonsa Karjalan kannaksella kauemmaksi rajalta, 20-25 km:n päähän, ja täten estää uudistuvien provokatioiden mahdollisuudet.

[Ottakaa vastaan, herra lähettiläs, täydellinen kunnioitukseni osoitus.]

Neuvostoliiton ulkoasiain kansankomissaari [V.]Molotov.

Marraskuun 26 päivänä 1939.

Lähde: Suomen sinivalkoinen kirja. Ulkoasiainministeriö, Helsinki 1940.

Yrjö-Koskisen [vastaus](#) tähän noottiin (marraskuun 27. päivä).

**Urikeskommissarie Molotovs not
överlämnats till Finlands sändebud i Moskva
den 26 november 1939.**

Herr sändebud.

Enligt meddelande från rödaarméns generalstab öppnades mot våra trupper, som ärö förlagda i trakten av Mainila by på Karelska näset, oväntat i dag den 26 november klockan 15.34 artillerie[!]d från finländskt område. Sammanlagt avlossades sju kanonskott, varav följen var att tre soldater och en underofficer dödades samt sju soldater och två till befälet hörande personer sårades. De rådsryska trupperna, som erhållit sträng order att icke låta förleda sig till provokation, besvarade icke elden.

Rådsregeringen bringar detta till Eder kännedom och anser erforderligt att understryka, att under de nyligen försiggångna förhandlingarna med herrar Tanner och Paasikivi rådsregeringen uppmärksamgjorde på den fara, som koncentreringen av manstarka aktiva trupper i gränsens omedelbara närhet till Leningrad innebär. Med anledning av det från finländskt område inträffade provocerande, mot de rådsryska trupperna riktade artilleribeskjutningen är nu rådsregeringen tvungen att konstatera, att koncentreringen av finländska trupper i Leningrads närhet icke endast utgör ett hot mot Leningrad, utan i själva verket utgör en fientlig handling mot Sovjetunionen, som redan lett till angrepp mot de rådsryska trupperna och krävt offer.

Det är icke sovjetregeringens avsikt att överdriva detta avskyvärdta angrepp, som företagits av den finländska arméns truppavdelningar, som eventuellt ärö illa ledda av sitt befäl, men den skulle önska, att sådana avskyvärdta handlingar icke framdeles må inträffa.

På grund härv framför rådsregeringen en skarp protest med anledning av det inträffade och föreslår, att Finlands regering ofördöjligen förflyttar sina på Karelska näset förlagda trupper 20—25 kilometer längre bort från gränsen och sålunda förhindrar möjligheterna för nya provokationer.

Emottag, herr sändebud, försäkran om min fullkomliga högaktnings.

Socialistiska rådsrepublikernas unions utrikeskommissarie M o l o t o v, 16 november 1939.

Källan: Kustbon. Organ för svenskar i Estland. Nr. 33, 1 december 1939. Utgivare: Svenska Odlingens Vänner, Tallinn.